

SYVÄNNIEMEN KEHITTÄMINEN – TARVESELVITYS

31.3.2011

SISÄLLYSLUETTELO:

JOHDANTO	3
SYVÄNNIEMEN TOIMINTAYMPÄRISTÖN NYKYTILANNE JA ENNUSTEET	4
Maankäyttö	4
Väestö	4
Palvelut	5
Liikunta- ja harrastuspaikat	6
Yhdistystoiminta	6
Muut toimijat	8
Elinkeino- ja yritystoiminta	8
STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT	9
Syvänniemi Kuopion alueen vetovoimatekijänä.....	9
SYVÄNNIEMEN KEHITTÄMISTARPEET	11

JOHDANTO

Kuntaliitoksen liitosavustustyöryhmän esityksestä Karttulan kunnan ja Kuopion kaupungin valtuustot päättivät käynnistää Syvänniemen alueen kokonaiskehittämissuunnitelman laadinnan.

Syvänniemen kokonaiskehittämissuunnitelman laadintaan asetettiin työryhmä, jonka tehtävänä oli ensivaiheessa laatia vuoden 2011 maaliskuun loppuun mennessä tarveselvitys alueen vetovoimatekijöiden ja palvelujen kehittämiskohteista kokonaiskehittämissuunnitelman laadinnan pohjaksi. Työ jatkuu esille nousseiden asioiden yksityiskohtaisten jatkosuunnitelmien ja eri palvelualueiden työohjelmien puitteissa. Tarveselvityksessä on kuvattu Syvänniemen toimintaympäristön nykytilanne mahdollisimman laajasti sekä kaupungin strategiset lähtökohdat. Selvityksen lopussa on esitetty kehittämistarpeet vastuualueineen priorisoituna.

Työryhmän koostui seuraavista jäsenistä:

Karttulan kunnanvaltuuston ja -hallituksen jäsen Riitta Miettinen, hänen varaedustaja kunnanvaltuuston varapuheenjohtaja Elsa Töyrylä

Syvänniemen kylän edustaja Jukka Vasara, hänen varaedustaja Jouni Oksman

Karttulan tekninen johtaja Jukka Rissanen

Tilahallintapäällikkö Mervi Happonen

Hankesuunnitteluarkkitehti Anneli Hautsalo

Vapaa-aikasihteeri Sirpa Niemi

Perusopetusjohtaja Kari Raninen

Yleiskaava-arkkitehti Juha Romppanen

Maaseutupäällikkö Juha Nykänen

SYVÄNNIEMEN TOIMINTAYMPÄRISTÖN NYKYTILANNE JA ENNUSTEET

Maankäyttö

Kuttajärven rannalla sijaitsevalle Syvänniemelle on Kuopiosta matkaa noin 35 km (0,5 h). Syvänniemen kylän keskusta sivuaa Kuopiosta länteen johtavaa Sinistä tietä (tie 551) noin kilometrin etäisyydeltä. Karttulan kirkonkylään matkaa on kymmenen kilometriä. Syvänniemen naapurikyläjä ovat Pihkainmäki (10 km), Airaksela (20 km), Punnonmäki (8 km) ja Hautolahti (11 km).

Syvänniemen alueen kulttuuri- ja luontoarvot ovat olleet vetovoimatekijöitä uudisrakentamiselle. Alueella ei ole asemakaavaa. Alueelle on laadittu useammassa eri vaiheessa osayleiskaavoja, joissa on osoitettu alueita rakentamiseen. Syvänniemellä on tarjolla maaseutumaisia, kookkaita rakennuspaikkoja, joista osa on kunnallistekniikan piirissä - Keihäsrinteen alueella 8 rakennuspaikkaa. Näiden lisäksi rakennuspaikkoja on vielä 42 kpl, joista 30 sijoittuu aivan kylän keskustaan kirkkoa vastapäätä. Rakennuspaikkoja tarjoavat myös yksityiset. Rakentaminen on alueella vähäistä, noin yksi rakennus vuotta kohti. Rakennusluvut on myönnetty osayleiskaavojen pohjalta suoraan rakennusluvilla suunnittelutarveratkaisuilla jo vuoden 2011 alusta.

Maakuntakaavassa Syvänniemen kylä on taajamatoimintojen aluetta. Aluetta suunnitellaan asumiin, ympäristöönsä soveltuvien työpaikkatoimintojen sekä näihin liittyvien palveluiden ja toimintojen alueena. Uusi rakentaminen ja muu maankäyttö on sopeutettava suunnittelulla ympäristöönsä tavalla, joka eheyttää yhdyskuntarakennetta, vahvistaa taajaman omaleimaisuutta ja turvaa ympäristö-, virkistys-, luonto- ja kulttuuriarvot. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava päivittäisten palveluiden saatavuus, riittävät ulkoilu- ja lähivirkistysmahdollisuudet sekä kevyen liikenteen yhteydet seudullisille virkistysalueille. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on osoitettava maakuntakaavakartalle merkittyjen ulkoilureittien jatkuvuus taajamatoimintojen alueella. Syvänniemelle on laadittu osayleiskaava. Alueella on vesijohto ja viemäriverkosto.

Väestö

Kyläalueen yksiselitteinen rajaaminen on vaikeaa ja ellei mahdotonta. Kuopion kaupungin talous- ja strategiayksikössä laaditun väestömäärä ja ennuste 2020 -selvityksen mukaan Syvänniemellä (pienaluejako vuoden 2010 loppuun) on asukkaita n. 500. Saman selvityksen mukaan vuonna 2005 asukkaita oli Syvänniemellä 452.

Vuoden 2011 alusta alkaen on Karttulan tilastollista pienaluejakoa muutettu ja siinä Syvänniemen pienalueeksi on muodostettu hieman laajempi alue lähinnä Syvänniemen (Kempaanmäen) kouluun tulevien oppilaiden mukaan. Uudessa tilastollisessa aluerajauksessa Syvänniemen pienalue on laajentunut Airakselaan johtavan tien suuntaan noin 5 km aiemmasta rajauksesta. Tällä hetkellä eli helmikuussa 2011 uudella pienalueella asuu noin 640 asukasta, kun taas vanhalla tilastoalueella (josta tehty myös alla esitetty ennuste vuoteen 2020) vajaan 500 asukasta.

Pohjois-Savon maakuntaliiton Kuopion seudun maakuntakaavan väestötietojen mukaan vuonna 1980 oli Syvänniemen kylällä 98 asukasta ja viiden kilometrin säteellä 265 asukasta. Maakuntaliiton tilaston mukaan vuonna 2005 Syvänniemen kylällä oli 344 asukasta ja viiden kilometrin säteellä kyläkeskuksesta 631 asukasta. Eli Syvänniemen asukasmäärä on kaksinkertaistunut 25 vuoden aikana ja valtaosa on sijoittunut asumaan kylän keskustaan. Asukkaista enemmistö on nuoria perheitä.

Suuri osa asukkaista on muuttanut kylälle muualta ja käy töissä Kuopiossa. Kesämökkejä oli Syvänniemellä 72 kpl vuonna 2005.

Syksyllä 2010 kouluverkostosuunnittelua varten Kuopion kaupungin talous- ja strategiapalveluyksikössä laaditun väestöennusteen mukaan väestömäärän arvioidaan lisääntyvän Syvänniemellä vuoteen 2020 mennessä 550 asukkaaseen. Ennuste perustuu oletukseen, että alueelle valmistuu keskimäärin 5 uutta asuntoa vuodessa. Kuopion kaupunkia lähempänä olevan Pihkainmäen väestön arvioidaan kasvavan samalla tavalla kuin Syvänniemellä, kun taas kauempana olevan Karttulan kirkonkylän alueen väestömäärän arvioidaan vähentyvän vuoteen 2020 mennessä kolmellakymmenellä asukkaalla.

Laaditun ennusteen mukaan Syvänniemen alueen alle 12-vuotiaiden lasten määrä lisääntyy nykyisestä 105:stä viidellätoista henkilöllä. Kehitys on naapurikylässä Pihkainmäessä samansuuntainen. Karttulan kirkonkylän ja sen ympäröivän maaseutualueen alle 12-vuotiaiden lasten määrän arvioidaan puolestaan vähenevän kahdellakymmenellä. Yli 75-vuotiaiden määrän arvioidaan säilyvän nykyisellä tasolla Syvänniemellä, Karttulan kirkonkylällä ja sen läheisyydessä yli 75-vuotiaiden määrän arvioidaan lisääntyvän kahdellakymmenellä henkilöllä nykyisestä sadasta viidestäkymmenestä.

Mikäli asuntotuotanto toteutuu ennakoitua pienempänä, myös väestökasvu on hitaampaa väestöltään kasvavilla alueilla. Näin käy myös lasten kohdalla, joiden määrät voivat jopa lievästi vähentyä tai säilyä lähellä viime vuosien tasoa. Mikäli asuntoja valmistuu taas nyt oletettua enemmän, väestömäärät, kuten myös lasten määrät, lisääntyvät. Nyt käytetty ennuste ei ole virallinen ja uudet viralliset Kuopion alueittaiset väestöennusteet tullaan laatimaan vuoden 2011 aikana. Vuonna 2010 Syvänniemen alueelle ei ole valmistunut yhtään uutta asuntoa Kuopion kuntarekisterien ennakkotietojen mukaan.

Palvelut

Syvänniemellä toimii Kemppeänmäen alakoulu, jossa on oppilaita lähes 80, koko vahvuus opettajineen on yli 80. Kylän välittömässä läheisyydessä oli toinen alueen koulu, Koskenkylän ala-aste. Siellä oppilaita oli noin 30. Koskenkylän koulu lakkautettiin keväällä 2008. Pikku-Hermannin päiväkoti toimii kahdessa pisteessä. Kemppeänmäenkoulu ja Pikku Hermannin päiväkodit ovat ääriä myöten täynnä. Peruskoulun yläkoulu ja lukio sijaitsevat kirkonkylällä.

Kemppeänmäen koulu sijaitsee Karttulantien pohjoispuolella, Syvänniemen kyläkeskuksesta noin 3-4 kilometrin päässä. Koulun sijainti ei ole optimaalinen Syvänniemen alueen oppilaiden osalta. Kylän ja koulun välisen vilkkaan Kuopio – Karttula maantien vuoksi kaikki Syvänniemen kylän oppilaat kuljetetaan kouluun. Perusopetus tapahtuu kahden vuosiluokan yhdysluokissa.

Pikku Hermannin päiväkodissa toimii kaksi ryhmää: 0-3-vuotiaat (12-14 lasta), joiden ryhmätilat ovat ennen terveystalona toimineessa rakennuksessa. 3-6 -vuotiaiden (21-25 lasta) ryhmätilat sijaitsevat Syvänniemen pappilassa noin kilometrin päässä päiväkotirakennuksesta. Aamuhoitoa tarvitsevat esikoululaiset tulevat Pappilan 3-6 -vuotiaiden ryhmään ennen koulun alkua ja yksi työntekijöstä vie esikoululaiset bussipysäkille ja bussi vie lapset neljän kilometrin päässä sijaitsevalle Kemppeänmäen koululle. Esikoululaiset jäävät esikoulun jälkeen yhdistettyyn koululaisten iltapäiväkerhoon Kemppeänmäen koululle. Päiväkotitiloina toimiva entinen kolmikerroksinen terveystalo soveltuu päivähoitotiloiksi sokkeloisuutensa vuoksi huonosti.

Kylällä käy kaksi kertaa viikossa kirjastoauto. Sosiaali- ja terveyspalvelut sekä muut kaupungin tarjoamat palvelut ovat Karttulassa. Karttulassa ovat myös pankki- ja apteekkipalvelut sekä monien erilaisten palvelualueiden tarjonta.

Syvänniemen kylällä on toiminut kyläkauppa helmikuun 2010 loppuun saakka. Uutta kauppias etsitään. Muutoin kylällä toimii majoitus- ja matkailuyrityksiä, kahvila- ja ravintolapalvelu, sekä n. 25 kpl muita yrityksiä. Kylällä toimii myös maakunnan ulkopuolellakin tunnetuksi tullut Teatteri Hermanni.

Liikunta- ja harrastuspaikat

Hermanni-talo, vuonna 1906 rakennettu Saastamoisen kivinavetta, sijaitsee kylän keskustassa ja sen omistaa Kuopion kaupunki. Talo tarjoaa puitteet monenlaisiin harrastus- ja toimintamahdollisuuksiin – liikuntaan, teatteriin, tapahtumiin, koulutuksiin ja juhliin. Toiminnan kehittäminen vaatisi talon peruskorjausta. Hermanni-talon käytön osalta neuvotellaan kylän toimijoiden ja hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen asukas-, lähiö- ja kylätoimintapalvelujen kanssa.

Kylän keskustaa on kehitetty ja rakennettu palveluja Karttulan kunnan, ympäristökeskuksen ja kylän yhdistysten toimesta. Kylässä on venesatama, uimaranta, lentopallo- ja tenniskentät sekä beach volley- ja nurmipintainen jalkapallokenttä sekä Kemppeänmäen koululla jääkiekkokaukalo, joita Karttulan kunta on hoitanut. Kyläyhdistys pitää yllä kylän maastossa olevaa metsälätua sekä kelin salliessa latuja Kuttajärven jäällä joiden ylläpidosta kyläyhdistys on saanut hoitokorvausta. Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen liikuntapaikka- ja ulkoilu- ja virkistyspalvelut neuvottelevat kylällä toimivien yhdistysten kanssa hoitosopimuksista ko. liikunta- ja ulkoilupaikkojen osalta.

Kylän halki kulkee vaellusreitti. Lisäksi retkeilijöiden käytössä on Kivelän kota ja 2 laavua (Keihäsjoen rannalla ja Lokki-saaressa Kuttajärvellä). Kylän kautta kulkee Pohjois-Savon moottorikelkkareitistö, jota myöten on hyvät yhteydet Kuopioon ja muihin ympäristökuntiin.

Kuttajärvi on osa Rasvanki-Virmasveden kalastusaluetta. Paikallinen osakaskunta on Kolehmalan osakaskunta. Metsähallituksella on Koskenkylällä Pyylammen metsästyslupa-alue.

Yhdistystoiminta

Syvänniemellä ja lähikylissä toimii monta aktiivista yhdistystä, jotka tarjoavat julkisten toimijoiden ohella eri-ikäisille asukkaille mahdollisuudet monipuoliseen harrastustoimintaan. Vuonna 2004 Suomen kylätoiminta ry valitsi Syvänniemen valtakunnalliseksi vuoden kyläksi. Vuoden kylän valinnassa painotetaan kylien toiminnan suunnitelmallisuutta, pitkäjänteisyyttä ja uutta luovaa toimintaa sekä tulevaisuuteen suuntautumista. Erityisesti otetaan huomioon kylän kehittäminen laajalaisesti, palvelujen tuoteistaminen ja uudelleen järjestäminen, avoin tiedottaminen, yhteistyön sujuminen sekä maaseutuasumisen edistäminen. Viimeisen kymmenen vuoden aikana syvänniemiäisten yhdistysten toimesta on toteutettu erilaisia kehittämishankkeita, joiden kustannukset ovat olleet yhteensä 216 000 euroa. Hankkeiden toteuttamiseen on käytetty yhdistysten omaa rahaa noin 41 000 euroa ja talkootyötä noin 9 000 euron arvosta. EU:n ja valtion rahaa hankkeiden toteuttamiseen on saatu 136 000 euroa, kunta on rahoittanut hankkeita noin 30 000 eurolla.

Syvänniemen Kyläyhdistys ry on kaikkien kyläläisten yhteinen ”etujärjestö”. Yhdistys pyrkii aktiiviseen kyläläisiä kylän kehittämiseen. Kyläläiset osallistuvat aktiivisesti talkootyöhön. Yhdistys julkaisee ”Sykähdytys” –nimistä tiedotuslehteä. Yhdistys järjestää kylällä erilaisia yhteisiä, kaikille avoimia tapahtumia joko itsenäisesti tai muiden toimijoiden, yhdistysten ja yritysten kanssa. Kyläyhdistys pitää kahvilaa teatteriesitysten yhteydessä sekä on mukana rakentamassa teatteriin liittyviä oheispalveluja. Kyläyhdistyksen toiminta rahoitetaan pääasiassa teatterikahvilan tuotoilla. Syvänniemen kyläyhdistys järjestää tilauksesta opastettuja historiakerroksia kylään saapuville matkailijoille ja vieraille.

Kyläyhdistys pyrkii kehittämään kyläänsä osallistumalla aktiivisesti hanketoimintaan ja hakemaan sitä kautta resursseja kylän kehittämiseen. Kyläyhdistys on myös aktiivisesti mukana Mansikka ry:n ja muiden alueen kehittäjien koulutus- ja tiedotustilaisuuksissa. Viime vuosina toteutettuja hankkeita olivat syksyllä 2006 toteutettu kansainvälistymishanke ja vuonna 2007 Karttulan kunnan hallinnoima Hermannitalon kehittämisen esiselvityshanke. Nyt keväällä 2010 Syväniemi on mukana vuonna 2008 alkaneessa valtakunnallisessa kylämatkailuprojektissa yhdentoista muun pilottikylän kanssa sekä toteuttaa omaa toukokuussa 2009 alkanutta ”Kylän luontoliikunnan kehittäminen ja tuotteistaminen” – hanketta.

Syvänniemen Hermanni ry jatkaa menestyksekkäästi kyläyhdistyksen vuonna 1998 aloittamaa teatteritoimintaa. Teatteriharrastuksessa on mukana yli 100 eri-ikäistä toimijaa eri puolelta Karttulaa ja lähikuntien alueelta. Näyttelemisen lisäksi toimintaan kuuluu musiikin, laulujen ja käsikirjoitusten sekä oheispalvelujen tuottamista, markkinointia, rakentamista, suunnittelua ja hallinnointia. Toimintaa pyritään kehittämään ympärivuotiseksi.

Vuosittain teatterissa vierailee 4000 – 6000 katsojaa, paljon myös Kuopion talousalueen ulkopuolelta. Teatterin historian aikaisiin näytöksiin on käynyt tutustumassa yli 50 000 henkeä. Teatterin markkinointi on näkyvää ja se on usein esillä mediassa – sillä on siis merkittävä rooli Syväniemen kylän imagon ja lähialueen rakentamisessa alueen ulkopuolella. **Syvänniemen Hermanni ry:llä on myös lastenteatteritoimintaa, jossa lapset näyttelevät.**

Syvänniemen Historia ry on ollut merkittävä toimija alueen kehittämisessä ja historiatiedon keräämisessä. Syväniemen Historia on ollut mukana kesänäyttelyjen järjestämisessä ja on lahjoittanut Hermanni-taloon näyttelyvitriinit sekä osallistunut merkittävällä panoksella Sourun pienoismallin hankintaan

Syvänniemen Nousu ry on aktiivisesti toimiva urheiluseura, jonka toiminta-ajatuksena on terveiden elämäntapojen ja liikunnan edistäminen. Nousu järjestää Hermanni-talolla erilaisia liikuntatilaisuuksia kuten sählyä, lasten satujumppaa ja aikuisten jumppaa. Lentopalloa nousulaiset pelaavat kirkonkylän koululla. Urheiluseura järjestää myös useita vuosittaisia liikuntatapahtumia, mm. useita lasten urheilu-kilpailuja, hiihtokilpailuja, pilkkikilpailuja, Kuttajärven ympäriryöryäilyä, Ruskahölkän ja rannalta onkimiskilpailun. Seuran perinteisiin kuuluu Veikko Ahvenaisen konsertin järjestäminen joka vuosi.

Koskenkylän Riistapojat on metsästysseura, jonka toimesta on rakennettu Kivelän kota. Koskenkylän Riistapojat ovat järjestäneet yhdessä Karttulan Ampujien kanssa joka vuosi Syväniemellä hirvenhiihtokilpailut – joka toinen vuosi kisat ovat SM-tasoa. Tähän mennessä viimeiset kisat järjestettiin vuonna 2007, koska latupohjan huonous ja sääolosuhteet eivät ole mahdollistaneet kisojen järjestämistä. Kemppean Erästäjät ry on toinen alueella toimiva metsästysseura. Karttulan ampujat ry toimivat läheisessä yhteistyössä Koskenkylän riistapojien kanssa varsinkin alueella järjestettävien hirvenhiihtojen toteuttamisessa.

Vanhempainyhdistys Kemppis ry on Kemppeänmäen koulun oppilaiden vanhempien yhdistys, jonka toiminnan tarkoituksena on lisätä entisestään kodin ja koulun välistä yhteistyötä, järjestää oppilaille erilaista virkistys- ja harrastustoimintaa, sekä kerätä varoja erilaisilla myyjäisillä ja tapahtumilla koulun luokkaretkien, leirikoulujen yms. toiminnan rahoittamiseen.

Seniorit ovat monessa kohtaa kylän talkootoiminnan aktiivisin voimavara. Syväniemen Seniorit toimivat aktiivisesti yhdessä muiden järjestöjen ja toimijoiden kanssa. He ovat mukana tapahtumien järjestämisessä, talkoissa kyläyhdistyksen sekä Hermannin toiminnassa jne. Seniorit järjestävät keskuudessaan monenlaista harrastus- ja virkistystoimintaa, mm. peli-iltoja ja yhteisiä virkistysretkiä. Muita Syväniemen alueella toimivia yhdistyksiä ovat mm. Eläkeliiton Karttulan yhdistys ry, Karttulan seudun kristilliset eläkeläiset ry ja Karttulan eläkeyhdistys ry.

Muut toimijat

Seurakunnat toimivat aktiivisesti yhteistyössä järjestöjen kanssa. Syväniemellä sijaitsee luterilainen kirkko ja pappila sekä ortodoksinen tsasouna, joissa järjestetään seurakunnallisia toimituksia ja tilaisuuksia. Kallaveden ev.lut. seurakunta järjestää mm. perhekerhon Syväniemen pappilassa joka toinen viikko. Kallaveden ev.lut seurakunta on merkittävä maanomistaja Syväniemen kylän keskeisillä paikoilla.

Kansalaisopistolla on vaihtelevasti toimintaa Hermannin-talolla.

Karttulan kunta, **MTK-Karttula ja Karttulan maaseutuseura** järjestävät joka vuosi joulukuussa perinteiset maaseutumarkkinat Hermannin-talolla

Elinkeino- ja yritystoiminta

Syväniemeltä käydään pääosin ansiotyössä muualla, useimmiten Kuopiossa. Syväniemellä tai lähiympäristössä on noin 30 yritystä. Syväniemi-Koskenkylä alueella on jäljellä muutama aktiivi-maatala.

Syväniemellä sijaitsevilla yrityksillä on noin 60 ympärivuotista työpaikkaa ja 10 – 20 sesonkiajan työpaikkaa. Maatilojen tarvitsema työvoima ei ole luvuissa mukana. Lisäksi koulu ja päiväkotit tarjoavat kunnallisia työpaikkoja ja työllistävät alueen asukkaita. Tulevaisuudessa yrittäjyyden oletetaan painottuvan entistä enemmän matkailu- ja muiden palvelujen tuottamiseen sekä energiayrittäjyyteen.

Etätyön avulla on mahdollista kohottaa työelämän laatua ja työn tuottavuutta, parantaa työn ja perheen vaatimusten yhteensovittamista. Vähentää työuupumusta ja työmatkaliikennettä sekä liikenteestä aiheutuvia päästöjä. Etätyön määrätietoinen mahdollistaminen helpottaa myös kuntaliitoskunnan toiminnan uudelleenjärjestämistä.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

Kuopio kaupungin visio vuoteen 2020 on olla 150 000 asukkaan elävä ja kansainvälistynyt yliopistokaupunki, jossa on vahva yhdessä tekemisen henki. Kuopio on vetovoimainen yritysten, yrittäjien, opiskelijoiden ja lapsiperheiden kaupunki. Kuopion kaupungin strategiassa on tavoitteeksi asetettu lähiöiden ja kylien omaleimaisuus ja täydennysrakentaminen. Ympäristön ja myös talouden näkökulmasta kestävä kehitys on rakentaa kaupunkia täydentäen ja turvautuen olemassa oleviin palveluihin. Palvelujen tuottamisessa strategisena tavoitteena on palvelukumppanuus järjestöjen ja yritysten kanssa.

Kuopion maaseutuohjelmassa strategisiksi päämääriksi on asetettu monipuolisen ja kilpailukykyisen elinkeinoelämän ohella maaseutualueen palvelujen turvaaminen ja viihtyisä asuin ympäristö. Palvelujen tuotantoon haetaan uudenlaisia ratkaisuja hallinnolliset alue- ja toimintarajat ylittäen. Maaseudun palvelurakennetta tehostetaan yhdessä kaupungin, yrittäjien ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa innovatiivisilla ratkaisuilla. Palvelujen saavutettavuutta parannetaan sijoittamalla palvelupisteet siten, että ne ovat helposti saavutettavissa (mm. huomioimalla työmatka- ja asiointiliikenne), parantamalla palveluliikennettä ja kehittämällä sähköisiä palveluja. Kylä- ym. järjestötoimintaa aktivoidaan ja resursoidaan elinympäristön kehittämistyöhön. Terveiden, hyvinvoinnin ja omaehtoisen toiminnan edistäminen ovat läpinäkyviä teemoja kaikessa toiminnassa.

Maankäytön suunnittelussa varmistetaan maaseudun asutuksen ja elinkeinorakentamisen tarkoituksenmukainen sijoittuminen ja kulttuuriympäristön arvojen säilyminen. Kyliin rakentaminen on pientaloasumisen vaihtoehto, jossa maisema, väljyys ja luonnonläheisyys osaltaan korvaavat keskeisten alueiden sijainti- ja saavutettavuusetuja.

Syvänniemi Kuopion alueen vetovoimatekijänä

Paikkakunnan imagosta on tullut entistä tärkeämpi tekijä ihmisten hakeutuessa työhön tai asumaan paikkakunnalle. Ihmisten toiveet ja tarpeet vaihtelevat elämänvaiheen ja elämäntavan mukaan. Jotta paikkakunta olisi vetovoimainen laajalle ihmisjoukolla, tulee olla tarjolla erilaisia asuin ja toimintaympäristöjä. Imagoa kohotetaan laadukkailla palveluilla, luonnon omaleimaisuuden, viihtyisän ja turvallisen ympäristön sekä paikalliskulttuurin esiintuomisella.

Syvänniemen alueen värikäs ja monipuolinen historia luo erinomaisen pohjan omaleimaisen asuin ja toimintaympäristön kehittämiseen. Syvänniemi sijaitsee työssäkäyntiä ajatellen sopivan työmatkan päässä rakentuvasta Etelä-Kuopion yritysalueesta. Kyläläiset asuvat historian keskellä – kylällä on monta historiallista kohdetta, jotka muistuttavat asukkaita päivittäin alueen menneisyydestä – Hermanni-talo, Sourun alue jne. Elinkeino toiminnan kehittämisessä historiaa voidaan hyödyntää kulttuurin ja matkailun liittyvien ohjelmajärjestelmien kehittämisessä ja tuotteistamisessa sekä markkinoinnissa ja innovaatioissa. Jo nyt alueella on yrityksiä, jotka hyödyntävät kylän historiaa markkinoinnissaan ja erilaistuvat muista saman alan yrityksistä. Historia ja kulttuuri ovat jo synnyttäneet monipuolista vapaa-ajan toimintaa teatteriharrastuksen parissa. Historia luo erilaisen ja omaleimaisen pohjan kylän imagoon ja sitä kautta asumisviihtyvyyteen sekä vetovoimaisuuteen.

Tutkimusten mukaan riittävät koulu- ja päivähoitopalvelut kodin lähellä ovat yksi merkittävimmistä tekijöistä positiivisen muuttoliikkeen aikaansaamiseksi. Lapsiperheet pitävät usein muuton ja paik-

kakunnalla pysymisen ehtona lähikoulun ja päivähoitopalvelujen saavutettavuutta, joko kylällä tai työmatkan varrella. Tarjoamalla päivähoito ja peruskoulun alaluokkien palvelut paikassa, joka aiheuttaa arkeen usean kymmenen kilometrin lisämatkan, ei tehdä aluetta vetovoimaiseksi lapsiperheille. Se on myös ilmastonuojelutavoitteiden vastaista. Päivähoito ja peruskoulun alaluokkien palvelut tulee Syvänniemeläisille olla tarjolla omalla kylällä. Alueella on riittävä lapsimäärä nyt ja ennusteiden mukaan myös tulevaisuudessa tarkoituksenmukaiseen alakouluun sekä päivähoitopalveluyksikköön.

Alakoulun ja päivähoitopalvelujen kehittäminen monipalvelukeskustyyppisenä ratkaisuna mahdollistaisi monipuolisten palvelujen toimintaedellytysten luomisen ja vahvistaisi yhteisöllisyyttä. Monipalvelukeskus voi tarjota koulun ja päivähoitotilojen tilat kokoontumisiin ja tapahtumien järjestämiseen. Ryhmäperhepäivähoito, koululaisen aamu- ja iltapäiväkerhotoiminta, vanhusten virkistystoiminta ja ateriapalvelut samassa yhteydessä mahdollistavat eri-ikäisten ihmisten kanssakäymisen. Palvelukeskukseen on mahdollista sijoittaa laajakaistayhteydet ja infopiste sekä tarvittaessa sosiaali- ja terveystyöpalveluja.

Ilmastonmuutoksen hillintä on syytä ottaa huomioon myös Syvänniemen kehittämisessä. Kehittämällä olevan kylärakenteen pohjalta Karttula – Kuopio tieakselilla sijaitsevaa Syvänniemen taajama-aluetta eheytetään yhdyskuntarakennetta ja mahdollistetaan joukkoliikennepalvelujen kehittäminen. Lapsiperheiden arkipäivään kuuluvien päivähoito- ja alakoulupalvelujen sijaitseminen kylällä vähentää huomattavasti liikkumistarvetta. Joitain sosiaali- ja terveystyöpalveluja voidaan myös tuoda kylälle. Asumisessa ja yritystoiminnan perustana voidaan hyödyntää paikallisia energiaratkaisuja. Kevyenliikenteen väylien kehittämisellä edesautetaan ilmastonmuutoksen hillintää, edesautetaan asukkaiden hyvinvointia ja ennen kaikkea luodaan turvallinen ympäristö liikkumiseen arjessa.

Syvänniemellä on poikkeuksellisen vilkas yhdistystoiminta. Syvänniemeläisten halu kehittää omaa elinympäristöään antaa Syvänniemen kehittämiseen mitä mielenkiintoisimman lähtökohdan. Yhdistykset eli ns. kolmas sektori voi tulevaisuudessa olla entistä enemmän toteuttamassa väestön hyvinvointipalveluja omilla osaamisalueillaan. Osan väestön tarvitsemista palveluista kolmas sektori voi toteuttaa yhteistyössä kuntien kanssa. Esimerkkejä tällaisista hyvinvointipalveluista ovat koko väestön ja erityisesti ikääntyneen väestön sekä lasten ja nuorten kulttuuri-, liikunta- ja muut harrastuspalvelut, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta tai sukupolvien yli ulottuva palvelutoiminta, jolle on kysyntää perheiden yhteisyyden edistämiseksi. Varsinaisen palvelutoiminnan ohella muu kolmas sektori voi edistää aktiivista kansalaisuutta ja yhteisöllisyyttä tarjoamalla mahdollisuuksia yhdistystoimintaan osallistumiseen. Kansalaistoiminnalla on myös arvo jo sinänsä ja huomattava yhteiskunnallinen merkitys. Järjestötoiminnan tuoma yhteisöllisyys tukee kansalaisten kiinnittymistä yhteiskuntaan.

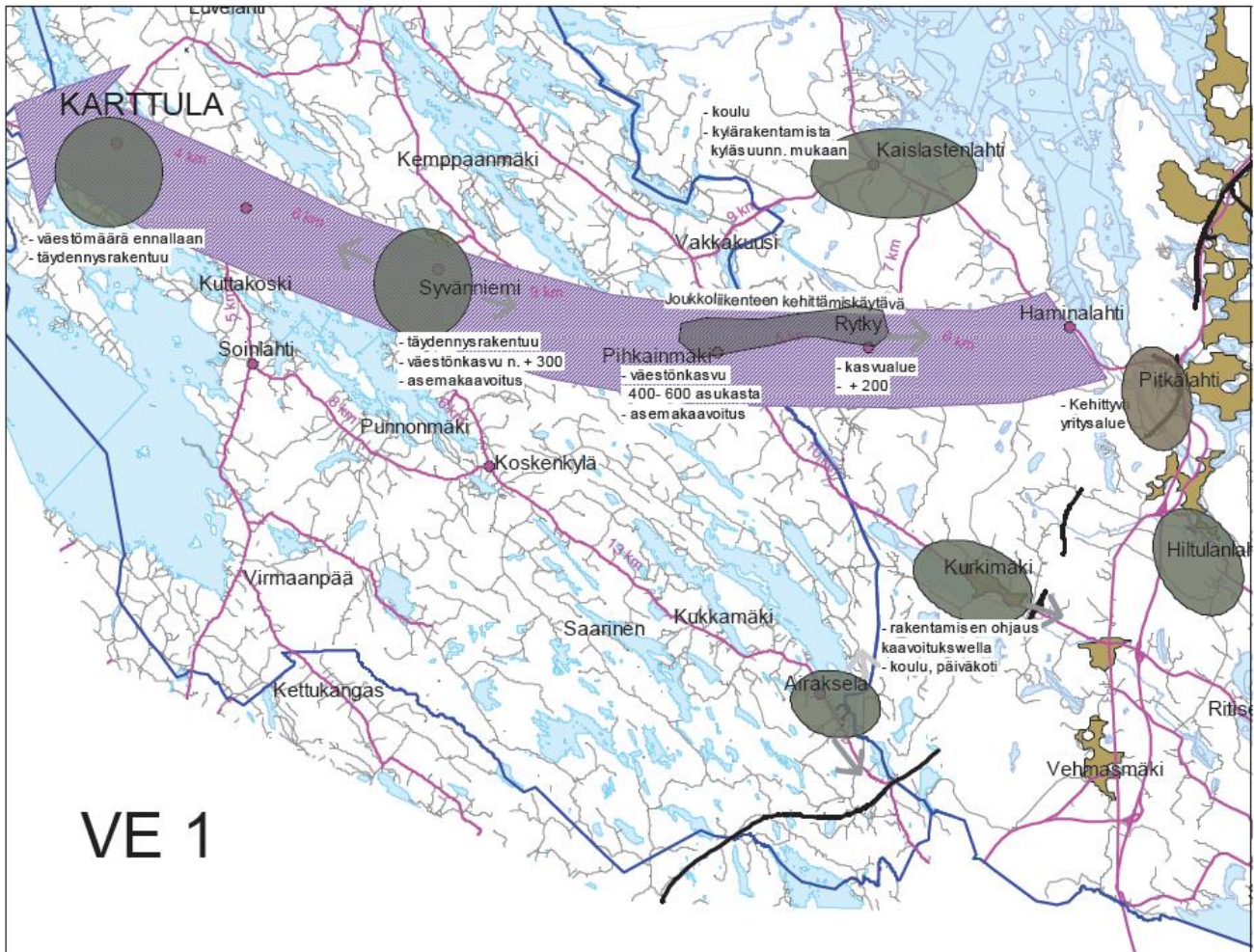
SYVÄNNIEMEN KEHITTÄMISTARPEET

Syvänniemen vetovoiman kannalta avainasemassa ovat päivähoito ja alakoulupalvelut. Muut kehittämistarpeet liittyvät ulkoilu- ja liikuntapaikkojen täydentämiseen sekä liikenneturvallisuus ja joukkoliikenneolosuhteiden kehittämiseen. Kylältä puuttuu toimiva sisäliikuntatila. Päivähoito- ja kouluratkaisujen myötä ratkeaa maankäytön suunnittelu sekä energiatuotantoratkaisujen tarkastelutarpeet.

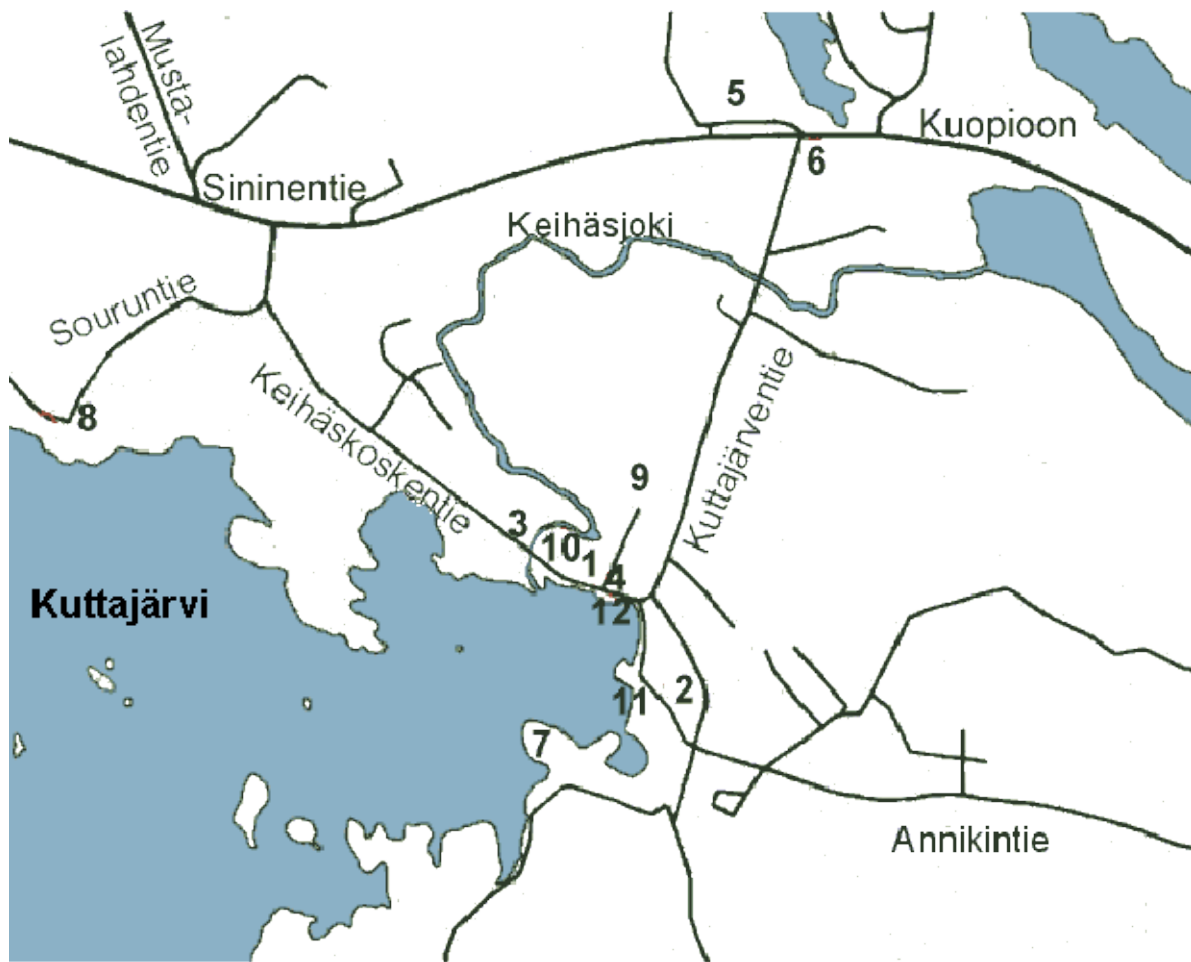
Palvelutuotannon toteuttamisvaihtoehtojen tarkastelussa lähtökohtana tulee olla poikkihallinnollisuus sekä yhteistyö alueen yrittäjien ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Tarvittavien uusien toimitilojen monikäyttöisyys sekä olemassa olevien toimitilojen hyödyntämismahdollisuus luovat edellytyksiä tuottaa palvelut kustannustehokkaasti.

Kehittämisen tarve	Keskeinen sisältö	Vastuutaho	Tärkeys
Alakoulu	Koulupalvelujen toteuttamisvaihtoehdot	Kasvun ja oppimisen palvelualue	1
Päivähoitopalvelut	Päivähoitopalvelujen toteuttamisvaihtoehdot	Kasvun ja oppimisen palvelualue	1
Vanhuspalvelut	Vanhuspalvelujen toteuttamisvaihtoehdot	Perusturvan palvelualue	2
Hermannintalo	Tilojen käyttömahdollisuudet kylän palvelutuotannossa ja ylläpitovaihtoehdot	Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue	1
Ulkoilu- ja liikuntapalvelut	Ulkoilu- ja liikuntapaikkojen ylläpito ja täydentämistarve	Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue	2
Kevyen liikenteen väylä	Kevyen liikenteen väylätarpeet ja ratkaisut	Kaupunkiympäristön palvelualue	2
Joukkoliikennepysäkki	Pysäkkien tarpeet ja sijoittaminen	Kaupunkiympäristön palvelualue	2
Energia ratkaisut	Selvitetään lämpökeskuksen hyödyntäminen alueen rakennusten lämmittämiseen ja sen toteuttamisvaihtoehdot	Tilahallinto	2
Maankäyttö 	Rakentamispaineen ollessa vähäistä voi rakentaminen tapahtua osayleiskaavojen pohjalta. Lupamenettely edellyttää suunnittelutarveratkaisua. Mikäli alueelle osoittautuu laajempaa maankäytön ohjaustarvetta, tulee osayleiskaavojen tarkistaminen ajankohtaiseksi ja asemakaavoituksen tarve kasvaa.	Strateginen maankäytön suunnittelu kaup ymp palv alue	3

Liite 1. Karttulan kunnan ja Kuopion kaupungin kuntaliitoksen vaikutuksen arvioinnin loppuraportissa esitetty maankäytön kehittämismalli kuntaliitoksen tapahduttua

Liite 2. Syvänniemen kylän kartta

1. Maaseutuhotelli Eevantalo
2. Hermannitalo
3. Kyläkauppa
4. Konjakkikellarit
5. Ortodoksinen rukoushuone
6. Pappila/Löttökosken muistomerkki
7. Rullatehtaan piippu
8. Souru

9. Syvänniemen kirkko
10. Tenniskenttä/ Lentopallokenttä
11. Uimaranta
12. Veneranta